

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de voorzitter van de Onderwijsraad
Prof.dr. G.T.M. ten Dam
Nassaulaan 6
2514 JS Den Haag

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Aan de waarnemend voorzitter van de Raad voor Cultuur
drs. M.L. de Meijer
postbus 612543
2506 AE Den Haag

Onze referentie
310209

Datum **27 OKT. 2011**
Betreft adviesaanvraag Cultuureducatie met Kwaliteit

Geachte mw. Ten Dam, geachte mw. De Meijer,

Inleiding

Een goede ontwikkeling van het cultureel bewustzijn van onze kinderen en jongeren vereist kwalitatief goede cultuureducatie¹. Met het beleid van de afgelopen jaren is verankering van een aantal organisatorische randvoorwaarden tot stand gekomen. Maar om kwalitatief goede cultuureducatie in ons onderwijs te realiseren acht ik een andere aanpak noodzakelijk. Ik wil daarmee beginnen in het primair onderwijs. Daar ligt het fundament voor de persoonlijke ontwikkeling en voor de creativiteit die cultuur losmaakt. Dit voornemen heb ik nader uitgewerkt in mijn brief aan de Tweede Kamer van 10 juni jl. (TK 2010-2011 32820, nr. 1). In dit kader leg ik uw beider raden deze adviesaanvraag voor.

Analyse van de huidige situatie

De regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs is in 2004 gestart met als doel de positie van cultuureducatie binnen het primair onderwijs te versterken. Scholen konden een bedrag van €10,90 per leerling ontvangen als zij hun visie op cultuureducatie in het schoolplan opnamen. Het geld was bedoeld om deze visie samen met culturele instellingen te vertalen in concrete activiteiten. Gemeenten en provincies zorgden hierbij, via een bestuurlijke afspraak tussen OCW, IPO en VNG, voor de begeleiding van scholen en instellingen.

De regeling heeft succes gehad. Uit de Monitor cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs blijkt dat naast een toename van het aantal ondernomen activiteiten door scholen, sinds 2004 scholen in het primair onderwijs steeds beter gaan scoren wat betreft de verankering van de organisatorische randvoorwaarden voor cultuureducatie, zoals het hebben van een beleidsplan en de aanstelling van een coördinator (Oberon/Sardes 2005, 2006, 2008, 2010).

¹ Onder cultuureducatie verstaan we hier zowel het onderwijs binnen de school in het kader van het leergebied kunstzinnige oriëntatie als de educatieve bijdrage van culturele instellingen hieraan.

Datum

Onze referentie
310209

Dezelfde monitorgegevens bieden geen zicht op de kwaliteit van de geboden cultuureducatie, maar bieden wel indicaties over de inhoudelijke verankering:

- het aantal scholen met vakdocenten voor de kunstvakken in het PO is teruggelopen (van 66% in 1988 naar 19% in 2009), terwijl groepsleerkrachten hun deskundigheid op dit gebied laag inschatten;
- het aantal scholen dat werkt met een doorgaande leerlijn cultuureducatie is beperkt.

Op basis van gesprekken in het veld constateer ik dat het voor alle betrokkenen (scholen, culturele instellingen en overheden) lastig is om de praktijk van cultuureducatie inhoudelijk te waarderen en dat het daardoor in veel gevallen moeilijk is om de kwaliteit van de geboden cultuureducatie te beoordelen of aan te tonen. Daarnaast hebben culturele instellingen weinig inhoudelijke handvatten wanneer zij samenwerken met het onderwijs.

Tevens komt uit gesprekken met het veld een beeld naar voren van veel initiatieven die los van elkaar bestaan en waarbij sterk de nadruk ligt op een eerste kennismaking met cultuur. Scholen en instellingen werken vaak met incidentele projecten die vooral zijn gericht op vernieuwing van het lesaanbod. Daardoor zijn er grote verschillen in werkwijze en aanpak ontstaan. Dit leidt er ook toe dat er niet genoeg van elkaars ervaringen wordt geleerd en er te weinig aandacht is voor inhoudelijke samenhang. Dat staat een stevig fundament voor cultuureducatie in de weg.

Eerder advies

Uw gezamenlijke advies 'Onderwijs in cultuur' uit 2006 bevat heldere aanbevelingen voor de versterking van cultuureducatie in het onderwijs. Veel van die adviezen zijn de afgelopen jaren opgevolgd. De regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs is verlengd en de opleiding en professionalisering van de interne cultuurcoördinator is voortgezet. De vereniging van cultuurprofiel scholen is ondersteund en onderzoek naar de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen en een theoretisch fundament voor erfgoededucatie is in gang gezet.

Vraag

Ik streef naar cultuureducatie van goede kwaliteit. In de komende 4 jaar wil ik bereiken dat we de kwaliteit van de binnen het onderwijs en door culturele instellingen aangeboden cultuureducatie goed kunnen beoordelen.

Daarom vraag ik u mij te adviseren over hoe scholen ondersteund kunnen worden bij het verzorgen van kwalitatief goede cultuureducatie en hoe culturele instellingen² in het verlengde daarvan kunnen komen tot een op de kerndoelen afgestemd aanbod voor scholen.

² Het gaat dan om culturele instellingen met of zonder subsidie en om buitenschoolse aanbieders van kunsteducatie.

Daarbij ga ik ervan uit de huidige kerndoelen gehandhaafd blijven en dat het aantal lessen in het rooster voldoende is³.

Datum

Onze referentie
310209

Ik verzoek u in ieder geval de volgende punten in uw advies te betrekken:

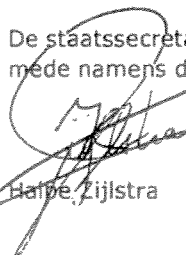
- Welke instrumenten nodig zijn om scholen en leerkrachten in staat te stellen invulling te geven aan de kerndoelen in het leergebied kunstzinnige oriëntatie. Welke fasering in de tijd past hierbij?
- Eisen aan en rol van een doorgaande leerlijn binnen- en buitenschools en de wijze waarop culturele instellingen hieraan kunnen bijdragen.
- De deskundigheidsbevordering van vakleerkrachten en groepsleerkrachten om deze bekwaam te houden en deze bekwaamheid eventueel te verdiepen.
- De professionalisering en organisatie van de educatiefunctie van culturele instellingen.
- Het meten van en het toezicht op de kwaliteit van cultuureducatie.
- De gevolgen van uw advies voor betrokken partijen, zoals bestuurlijke partners, schoolbesturen, ouders, de onderwijsinspectie, de Stichting Leerplanontwikkeling, het Kunstvakonderwijs, de centra voor de kunsten, het Fonds voor Podiumkunsten en Cultuurparticipatie i.o. en het Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst i.o.

Ook verzoek ik u uw advies te formuleren binnen de context van het opbrengstgericht werken in het primair onderwijs en het advies van de Onderwijsraad over de vormende taak van scholen en leraren.

Tot slot

Indien mogelijk ontvang ik uw gezamenlijke advies uiterlijk 1 juli 2012. Voor tussentijdse afstemming kunt u contact opnemen met de directie Kunsten t.w. de heer Wim Burggraaff (070-4124100).

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Halpe Zijlstra

³ Uit de monitorgegevens van Sardes/ Oberon blijkt dat de urenbesteding aan cultuureducatie al jaren stabiel is: van ruim 10 uur per week in groep 2 tot ruim 5 uur per week in groep 7.

